

**महाराष्ट्रातील इतर मागासवर्गाच्या यादीत
सुधारणा.**

महाराष्ट्र शासन

सामाजिक न्याय, सांस्कृतिक कार्य, क्रीडा व विशेष सहाय्य विभाग,
शासन निर्णय क्रमांक: सीबीसी.१४/२००१/प्र.क्र.२३२/मावक-५,
मंत्रालय, विस्तार भवन, मुंबई: ४०० ०३२,
दिनांक : १ जून, २००४

- वाचा:-१. शासन निर्णय, शिक्षण व समाजकल्याण विभाग, क्रमांक सीबीसी.१४६७/म,
दिनांक १३ ऑक्टोबर १९६७,
२. शासन निर्णय, शिक्षण व समाजकल्याण विभाग, क्रमांक सीबीसी.१४६८/म,
दिनांक १३ एप्रिल १९६८,
३. शासन निर्णय, शिक्षण व समाजकल्याण विभाग, क्रमांक सीबीसी.१४६८/म,
दिनांक २४ एप्रिल १९६८,
४. शासन निर्णय, शिक्षण व समाजकल्याण विभाग,
क्रमांक सीबीसी.१४६९/५९२३५/ज, दिनांक २९ जानेवारी, १९६९,
५. शासन निर्णय, शिक्षण व समाजकल्याण विभाग,
क्रमांक सीबीसी.१४६८/१४४८७१/ज, दिनांक १५ मार्च १९६९,
६. शासन निर्णय, शिक्षण व समाजकल्याण विभाग,
क्रमांक सीबीसी.१४६९/१४८७७/ज, दिनांक ८ ऑगस्ट १९६९,
७. शासन शुद्धिपत्रक, शिक्षण व समाजकल्याण विभाग,
क्रमांक सीबीसी.१४६९/९४७/ज, दिनांक २७ जानेवारी १९७०,
८. शासन परिपत्रक, शिक्षण व समाजकल्याण विभाग,
क्रमांक सीबीसी.१४७०/१०२६९/ज, दिनांक १४ ऑगस्ट १९७०,
९. शासन निर्णय, शिक्षण क्रीडा व समाजकल्याण विभाग,
क्रमांक सीबीसी.१४७०/३९५६१/ज, दिनांक ५ जानेवारी १९७१,
१०. शासन निर्णय, शिक्षण, क्रीडा व समाजकल्याण विभाग,
क्रमांक विपठ.१६/सीबीसी.१४७१/ १७१४/ज, दिनांक २४ एप्रिल १९७१,
११. शासन निर्णय, समाज कल्याण, सांस्कृतिक कार्य ,क्रीडा व पर्यटन विभाग,
क्रमांक: विपठ.१६/सीबीसी.१४७२/६०१६/ज, दिनांक १ नोव्हेंबर १९७२,
१२. शासन निर्णय, समाज कल्याण, सांस्कृतिक कार्य ,क्रीडा व पर्यटन विभाग,
क्रमांक: सीबीसी.१४७४/४६६६४/डेस्क-५, दिनांक ९ जानेवारी १९७६ ,
१३. शासन निर्णय, समाज कल्याण, सांस्कृतिक कार्य ,क्रीडा व पर्यटन विभाग,
क्रमांक : सीबीसी.१४७०/१३३९/डेस्क-५, दिनांक २६ जुलै १९७६,
१४. शासन निर्णय, समाज कल्याण, सांस्कृतिक कार्य ,क्रीडा व पर्यटन विभाग,
क्रमांक : सीबीसी.१४७०/६३११७/डेस्क-५, दिनांक १२ ऑक्टोबर १९७६,

१५. शासन निर्णय, समाज कल्याण, सांस्कृतिक कार्य ,क्रीडा व पर्यटन विभाग,
क्रमांक :सीबीसी.१४७७/३५२५६/का-५, दिनांक १६ ऑगस्ट १९७७,
१६. शासन निर्णय, समाज कल्याण, सांस्कृतिक कार्य ,क्रीडा व पर्यटन विभाग,
क्रमांक: सीबीसी.१४७५/२७२/का-५, दिनांक ९ डिसेंबर १९७७,
१७. शासन निर्णय, समाज कल्याण, सांस्कृतिक कार्य ,क्रीडा व पर्यटन विभाग,
क्रमांक:सीबीसी.१४७७/५१४६५/का-५, दिनांक १३ फेब्रुवारी १९७८,
१८. शासन निर्णय, समाज कल्याण, सांस्कृतिक कार्य ,क्रीडा व पर्यटन विभाग,
क्रमांक:सीबीसी.१४७५/२७२/का-५, दिनांक १० एप्रिल १९७८,
१९. शासन पत्र, समाजकल्याण, सांस्कृतिक कार्य, क्रीडा व पर्यटन विभाग,
क्रमांक : सीबीसी १४७९/१३०९५/का-५, दिनांक २५ जुलै, १९७९
२०. शासन निर्णय, समाज कल्याण, सांस्कृतिक कार्य ,क्रीडा व पर्यटन विभाग,
क्रमांक :सीबीसी.१०७६/१४७३२/का-५, दिनांक ११ सप्टेंबर १९७९,
२१. शासन निर्णय, समाज कल्याण, सांस्कृतिक कार्य ,क्रीडा व पर्यटन विभाग,
क्रमांक :सीबीसी.१४७८/३५५०१/का-५, दिनांक ५ ऑक्टोबर १९७९,
२२. शासन परिपत्रक, समाज कल्याण, सांस्कृतिक कार्य ,क्रीडा व पर्यटन विभाग,
क्रमांक: सीबीसी.१०८०/४३५५३/का-५, दिनांक ५ जानेवारी १९८२,
२३. शासन परिपत्रक, समाज कल्याण, सांस्कृतिक कार्य ,क्रीडा व पर्यटन विभाग,
क्रमांक:सीबीसी.१४७५/१९६०/का-५, दिनांक ३ मार्च १९८२,
२४. शासन निर्णय, समाज कल्याण, सांस्कृतिक कार्य ,क्रीडा व पर्यटन विभाग,
क्रमांक: सीबीसी.१०८२/२८५६७/(१०६३)/का-५, दिनांक ८ जुलै १९८२,
२५. शासन निर्णय, समाज कल्याण, सांस्कृतिक कार्य ,क्रीडा व पर्यटन विभाग,
क्रमांक: सीबीसी.१६८२/५८५५३/(८९२)/का-५, दिनांक २९ जानेवारी १९८३,
२६. शासन निर्णय, समाज कल्याण, सांस्कृतिक कार्य ,क्रीडा व पर्यटन विभाग,
क्रमांक:सीबीसी.१०८३/४९५६७/(१०७५)/का-५, दिनांक २९ जुलै १९८३,
२७. शासन निर्णय, समाज कल्याण, सांस्कृतिक कार्य ,क्रीडा व पर्यटन विभाग,
क्रमांक: सीबीसी.१६८६/१४६५८/(२४५२)/मावक-५, दिनांक १ एप्रिल १९८७,
२८. शासन निर्णय, समाज कल्याण, सांस्कृतिक कार्य ,क्रीडा व पर्यटन विभाग,
क्रमांक:सीबीसी.१४८३/७०६५४/(१६५६)/मावक-५, दिनांक २६ ऑगस्ट १९८७,
२९. शासन शुद्धिपत्रक, समाज कल्याण, सांस्कृतिक कार्य ,क्रीडा व पर्यटन विभाग,
क्रमांक: सीबीसी.१४८७/३०५४/(२६२२)/मावक-५, दिनांक १४ फेब्रुवारी १९८९,
३०. शासन निर्णय, समाज कल्याण, सांस्कृतिक कार्य ,क्रीडा व पर्यटन विभाग,
क्रमांक:सीबीसी.१०९१/३०५/मावक-५, दिनांक १८ जानेवारी १९९३,
३१. शासन निर्णय, समाज कल्याण, सांस्कृतिक कार्य ,क्रीडा व पर्यटन विभाग,
क्रमांक: संकीर्ण.१०९३/७४९२/प्र.क्र.२८/मावक-५, दिनांक १५ मार्च १९९३,
३२. भारत सरकार कार्मिक व प्रशिक्षण मंत्रालय, पत्र क्रमांक
३६०१२/२२/९३/ईएसटी/(एससीटी), नवी दिल्ली, दिनांक ८ सप्टेंबर, १९९३,

३३. शासन निर्णय, समाज कल्याण, सांस्कृतिक कार्य व क्रीडा विभाग,
क्रमांक: सीबीसी.१०९३/७४९२/प्र.क्र. २८/मावक-५, , दिनांक १९ मे १९९५,
३४. शासन निर्णय, समाज कल्याण, सांस्कृतिक कार्य व क्रीडा विभाग,
क्रमांक :सीबीसी.१०९३/७४९२/प्र.क्र. २८/मावक-५, दिनांक २२ जून १९९५,
३५. शासन निर्णय, समाज कल्याण, सांस्कृतिक कार्य व क्रीडा विभाग,
क्रमांक:सीबीसी.१०९३/७४९२/प्र.क्र. २८/मावक-५, दिनांक ९ ऑगस्ट १९९५,
३६. शासन शुद्धिपत्रक, समाज कल्याण, सांस्कृतिक कार्य व क्रीडा विभाग,
क्रमांक: सीबीसी.१०९३/७४९२/प्र.क्र. २८/मावक-५, दिनांक २० सप्टेंबर १९९६,
३७. शासन निर्णय, समाज कल्याण, सांस्कृतिक कार्य व क्रीडा विभाग,
क्रमांक:सीबीसी.१०९३/७४९२/प्र.क्र. २८/मावक-५, दिनांक ३० जून १९९७.
३८. शासन निर्णय, विमुक्त जाती, भटक्या जमाती, इतर मागासवर्ग आणि विशेष
मागासप्रवर्ग कल्याण विभाग, क्रमांक : सीबीसी १०९८/प्र.क्र. १८५/इमाव-५,
दिनांक १ जानेवारी, २००१

प्रस्तावना :-

राज्य मागासवर्ग आयोगाने सन २००१ ते २००३ या कालावधीत एकूण १५१ जातींबाबत ५ अहवाल शासनास सादर केले. सदरच्या अहवालात इतर मागासवर्ग प्रवर्गात समाविष्ट करावे तसेच विमुक्त जाती/भटक्या जमाती प्रवर्गात समाविष्ट करावे म्हणून शिफारस केलेल्या जातींच्या शिफारशीची तपासणी करून निर्णय घेण्याची बाब शासनाच्या विचाराधीन होती. त्यावर सर्वंकष विचार करून शासनाने विमुक्त जाती/भटक्या जमाती प्रवर्गाबाबत तसेच इतर मागासवर्ग प्रवर्गाबाबत निर्णय घेतला असून त्यानुसार विमुक्त जाती/भटक्या जमाती यादीतील सुधारणेबाबतचे आदेश स्वतंत्रपणे काढण्यात आले आहेत. इतर मागासवर्गाच्या यादीत समाविष्ट करावयाच्या जातीबाबत खालीलप्रमाणे निर्णय घेण्यात येत आहे.

शासन निर्णय:-

१. राज्य मागासवर्ग आयोग (खत्री कमिशन) यांनी त्यांच्या ८ ते १२ अहवालानुसार (२००१ ते २००३ पर्यन्त) शासनास सादर केलेल्या १५१ जातींच्या शिफारशीपैकी इतर मागासवर्ग प्रवर्गात समाविष्ट करावे अशी शिफारस असलेल्या ९ जाती व तत्सम जाती राज्य शासनाच्या इतर मागासवर्गीयांच्या यादीत नव्याने समावेश करण्यासाठी शासन मान्यता देत आहे.
२. वरीलप्रमाणे इतर मागासवर्ग प्रवर्गात नव्याने समावेश करताना ज्या जातींबाबत यापूर्वीच्या राज्याच्या इतर मागासवर्ग यादीत समाविष्ट असलेल्या जातीसमोर त्या जातीची तत्सम जात म्हणून समाविष्ट करण्याची शिफारस आहे. अशी जात त्या मूळ जातीच्या अनुक्रमांकासमोर त्या जातीची तत्सम जात म्हणून दर्शविण्यात आली आहे.

३. ज्या जातीबाबत त्या जातीचा नव्याने समावेश करावा अशी शिफारस आहे, अशा जाती राज्याच्या इतर मागासवर्ग प्रवर्गाच्या यादीमधील शेवटच्या अनुक्रमांकानंतर क्रमवार पुढे दर्शविण्यात आल्या आहेत.
४. वरील निकषानुसार राज्याच्या इतर मागासवर्ग प्रवर्गाच्या यादीत खालीलप्रमाणे सुधारणा करण्यात येत आहे.

अनुक्रमांक	इतर मागासवर्ग प्रवर्गातील मूळ जात व अनुक्रमांक	नव्याने समाविष्ट करावयाची तत्सम जात व मूळ जातीचा अनुक्रमांक
१	अनुक्रमांक - २३, चिप्पा	अनुक्रमांक - २३ छिप्पा
२	अनुक्रमांक - ५३, जव्हेरी	अनुक्रमांक - ५३, परजीया सोनी
३	अनुक्रमांक - ८३, कुणबी (पोट जाती - लेवा कुणबी, लेवा पाटील, लेवा पटीदार)	अनुक्रमांक - ८३ मराठा कुणबी व कुणबी मराठा
४	अनुक्रमांक - ८५, काची	अनुक्रमांक - ८५, काछी, कुशवाह, शाक्य, मार्य, मुराई, सैनी
५	अनुक्रमांक - १९० वैश्यवाणी	अनुक्रमांक - १९० नेवी

५. पुढील जाती नव्याने राज्याच्या इतर मागासवर्ग यादीत स्वतंत्रपणे दर्शविण्यात येत असून त्यांचा समावेश मूळ यादीमधील अनुक्रमांक ३३५ च्या पुढे क्रमवार स्वतंत्रपणे दर्शविण्यात येत आहे.

अनुक्रमांक	जातीचे नाव
३३६	लोध, लोधा, लोधी
३३७	नालबंद
३३८	कुलेकडगी
३३९	मुजावर

महाराष्ट्राचे राज्यपाल यांच्या आदेशानुसार व नांवाने

(मुख्यमंत्र्यांचे सचिव)
प्रधान सचिव, महाराष्ट्र शासन

प्रति,

राज्यपालांचे सचिव,
मुख्यमंत्र्यांचे सचिव,
सचिव, महाराष्ट्र लोकसेवा आयोग,

महालेखापाल, महाराष्ट्र-१, मुंबई,
महालेखापाल, महाराष्ट्र-२, नागपूर,
अधिदान व लेखा अधिकारी, मुंबई,
मुख्य महानगर दंडाधिकारी,
सर्व विभागीय आयुक्त,
सर्व जिल्हाधिकारी
सर्व उप विभागीय अधिकारी (महसूल)
तथा उप विभागीय दंडाधिकारी,
सर्व तालुका कार्यकारी दंडाधिकारी तथा तहसिलदार,
प्रबंधक, उच्च न्यायालय, मूळ न्याय शाखा, मुंबई,
प्रबंधक, उच्च न्यायालय, अपील शाखा, मुंबई,
प्रबंधक, उच्च न्यायालय, मूळ न्याय शाखा खंडपीठ - नागपूर,
प्रबंधक, उच्च न्यायालय, अपील शाखा खंडपीठ - नागपूर,
प्रबंधक, उच्च न्यायालय, मूळ न्याय शाखा खंडपीठ- औरंगाबाद,
प्रबंधक, उच्च न्यायालय, अपील शाखा खंडपीठ - औरंगाबाद,
संचालक समाजकल्याण/विमुक्त जाती, महाराष्ट्र राज्य, पुणे
संचालक, उच्च व तंत्र शिक्षण, महाराष्ट्र राज्य, मुंबई,
संचालक, माध्यमिक शिक्षण, महाराष्ट्र राज्य, पुणे,
संचालक, प्राथमिक शिक्षण ,महाराष्ट्र राज्य, पुणे,
संचालक, आदिवासी कल्याण, महाराष्ट्र राज्य, नाशिक,
संचालक, आदिवासी संशोधन व प्रशिक्षण संस्था, पुणे,
सदस्य सचिव, राज्य मागासवर्ग आयोग, पुणे,
सर्व मंत्रालयीन विभाग,

**त्यांना विनंती करण्यात येते की, त्यांनी त्यांच्या अधिपत्याखालील सर्व
विभाग प्रमुख / कार्यालय प्रमुख यांना हयाबाबतच्या सूचना द्याव्यात.**

सर्व विभागीय समाजकल्याण अधिकारी/ सर्व विशेष जिल्हा समाजकल्याण अधिकारी,
सर्व जिल्हा परिषदांचे मुख्य कार्यकारी अधिकारी,
सर्व जिल्हा परिषदांचे समाजकल्याण अधिकारी,
जिल्हा समाजकल्याण अधिकारी, बृहन्मुंबई/ मुंबई उपनगरे ,
महासंचालक, माहिती व जनसंपर्क महासंचालनालय, मंत्रालय, मुंबई,
निवड नस्ती, का- मावक-५